

[Handelsministeren.]

at et monopol er nok noget, som man må se på med største skepsis; men et monopol af denne art, der er gennemkontrolleret fra det offentlige side, og et monopol, der som dette har til formål at skaffe billige priser frem — det står jo udtrykkelig i lovforslaget, som det nu er formuleret, at det har til hensigt at skaffe billige varer frem og altså skal gennemføres og administreres ud fra denne synsvinkel — et sådant monopol kan jo meget vel tænkes at føre til lavere priser, selv om man i al almindelighed må regne med, at dette nås bedst gennem den frie konkurrence.

Der er endnu et punkt, hvor jeg for så vidt er enig med det ærede medlem hr. Anker Lau, nemlig i, at de grænser, der trækkes for distrikterne, kan skabe irritation. Men også her vil jeg henlede opmærksomheden på, at ifølge lovforslagets formulering er det afgørende dette, at man skal vælge den fremgangsmåde, som giver mulighed for at nå frem til de billigst mulige priser, og dette må også være afgørende for den distriktsinddeling, der skal være fremtidens.

Det ærede medlem hr. Anker Lau øjnedes mulighed for, at tredje behandling af dette lovforslag kunne komme til at finde sted på 100 års dagen for næringslovens ikrafttræden. Det vil jeg nu næppe tro bliver tilfældet, det kan vi jo ikke vide i dag. Som lovforslaget nu er formuleret, skulle loven træde i kraft på denne dato, men jeg vil henstille, at udvalget under den udvalgsbehandling, jeg forstår skal finde sted mellem anden og tredje behandling, om ikke just af hensyn til at undgå sammenfaldet med næringslovens 100 års dag, så af praktiske grunde går med til at ændre denne dato, således at lovens ikrafttræden kommer til at finde sted senere. Der skal føres en lang række forhandlinger mellem ministeriet og forskellige organisationer; disse forhandlinger må tage nogen tid, og jeg vil derfor henstille til udvalget at overveje at stille forslag om en ændring på dette punkt.

Udvalgets ordfører (Edel Sawnte): Også jeg vil knytte nogle bemærkninger til spørgsmålet om dokumentationen i prisspørgsmålet. Det er selvfølgelig rigtigt, at intet menneske kan vide noget om, hvordan mælkeprisen ville have artet sig, hvis om-

stændighederne havde været helt anderledes; men én ting synes jeg vi kan se på, som giver et klart billede, nemlig spørgsmålet om den spændvidde, der er mellem producent- og forbrugerprisen — det er reelt. Vi ved helt sikkert, at spændvidden, hvis vi tager mælk og fløde sammen, i 1940 var 114 pct., medens den, da vi afgav kommissionsbetænkningen og havde afsluttet de undersøgelser, der gik forud for denne, var 64, altså en nedgang i procenten på 50. Vi har videre den anden spændvidde, som vi har set på, spændvidden specielt for sødmælk; dér ligger det ligeledes klart. Hvis vi sætter spændvidden i 1940 til 100, var spændvidden, da vi sluttede, 51, altså en nedgang på 49. Det er ting, som med hensyn til prisen er reelle og til at tage og føle på.

Med hensyn til det ærede medlem fru Gudrun Bjørners bemærkninger om mælkeprisen forhold til smørprisen må jeg gøre det ærede medlem opmærksom på, at mælkeprisen naturligvis ikke kan fastsættes alene i forhold til smørprisen og fedtindholdet i smørret, fordi smørrets afsætningsmuligheder dér spiller ind. Mælkeprisen fastsættes ud fra tre hensyn, nemlig smørrets pris, osteprisen og opfodringsværdien, og disse tre faktorer er tilsammen afgørende. Derfor vil det ærede medlem ikke kunne kræve, at kurverne for mælkepris og smørpris skal følge hinanden, for hvis osteprisen på verdensmarkedet er bedre, så vil dette spille ind med hensyn til mælkeprisen. Derfor vil det ikke være muligt for det ærede medlem at sige noget som helst om, at en nedgang i smørprisen skal medføre en ganske tilsvarende nedgang i mælkeprisen, det vil den absolut ikke komme til, det skal den heller ikke, og det vil ikke være rimeligt, eftersom mælkens værdi afhænger af andet end dens mulighed for at blive omarbejdet til smør.

I anledning af det ærede medlem hr. Anker Laus bemærkninger om, at mælkeordningen har voldt mere og mere irritation rundt omkring, og at folk er blevet mere og mere kede af den, vil jeg gerne sige, at så er det ejendommeligt, at den ene kommune efter den anden slutter sig til mælkeordningen. På trods af, at vi nu i årevis har diskuteret spørgsmålet, om der skulle være en mælkeordning, eller der ikke skulle være en mælkeordning, er der stadig tilgang